

De teek, het rottigste rotbeest van Nederland

Het Vara radioprogramma Vroege Vogels organiseerde de verkiezing van het Rottigste Rotbeest. Precies 48.202 stemmers brachten hun stem uit. Winnaar met stip werd de teek, waarop 9457 stemmen werden uitgebracht

De teek wordt gevolgd door de steekmug (5858), de daas (2491), steekvlieg) en de wesp (2277). De insecten spelen een hoofdrol. Hier volgt de complete Top 50:

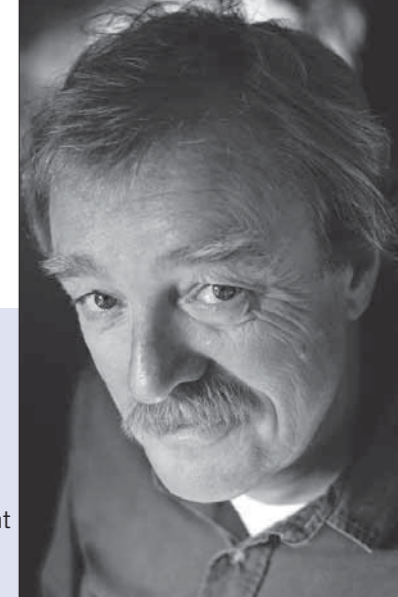
1 Teek, 2 Steekmug, 3 Daas, 4 Wesp, 5 Hond, 6 Zilvervisje, 7 Kat, 8 Eikenprocessierups, 9 Vlo, 10 Hoofdluis, 11 Bedwants, 12 Aalscholver, 13 Stadsduif, 14 Huisstofmijt, 15 Kakkerlak, 16 Bruine rat, 17 Huisvlieg, 18 Naakstslak, 19 Knut, 20 Spin, 21 Fruitvlieg, 22 Bladluis, 23 Kauw, 24 Tijgermug, 25 Varroamijt, 26 Muis, 27 Mot, 28 Amerikaanse rivierkreeft, 29 Houtworm, 30 Kwal, 31 Ekster, 32 Engerling, 33 Zwarte kraai, 34 Halsbandparkiet, 35 Blauwe reiger, 36 Mier, 37 Mol, 38 Zilvermeeuw, 39 Oorworm, 40 Muskusrat, 41 Steenmarter, 42 Nijlgans, 43 Hoornaar, 44 Vos, 45 Pissebed, 46 Duizendpoot, 47 Paard, 48 Pad, 49 Meerkoet, 50 Grauwe gans.

Tijdens de slotuitzending van Vroege Vogels van 24 april 2011 waren entomoloog Prof. Willem Takken, KAD-directeur Nico Vonk en KAD-adviseur Dr Albert C.M. Weijman als deskundigen aanwezig, naast bioloog/columnist Midas Dekkers. Midas Dekkers gaf de reactie van Dierplagen Informatie toestemming om zijn column over de teek te publiceren.

Aan tafel in het Capitool in 's Graveland met de presentatoren Menno Bentveld en Janine Abbring en eindredacteur Joost Huijsing. Albert Weijman (rechtsvoor) Midas Dekkers (rechts van AW) en eindredacteur Joost Huijsing (staand)

Midas Dekkers over de teek

In de jaren zestig begon het tijdperk van de teek. Tot dan leidde het dier een kommerloos bestaan. Op de punt van sprietten en twijgen wachtte het tot er iemand langs kwam om te enteren en aan te boren. Slechts weinige teken kregen beet. Er liepen hooguit boeren buiten en die droegen overall, laarzen en petten. Geen doorkomen aan. Van ellende stortten de teken zich op de boer z'n beesten. Uitsterven dreigde.

Toen vond Staatsbosbeheer de recreatie uit. Bos en hei stroomden vol recreanten, de benen bloot uit de vrijetijdskleding ter consumptie aangeboden. Sindsdien leven onze teken in hun paradijs. Onbekommerd leggen ze hun eitjes in de zekerheid dat de larven en nimfen door natuurliefhebbers gevoerd zullen worden. De liefhebbers in kwestie zijn minder enthousiast. Tijdens hun bloedmaal brengen teken ziekten over zoals die van Lyme. Daarom gelden ze als rotbeest. Toch kunnen ze het ook niet helpen. De ziekte komt van een bacterie in het verdovend speeksel dat de teken hoffelijkerwijze bij ons inspuiten om het aangedane ongemak wat te verzachten. Het eigenlijke rotbeest is een spirocheet, verwant aan de verwekker van syfilis. Maar die is te klein om dood te knijpen. Al onze haat richt zich bijgevolg op de teek.

Die wrijft zich in alle acht zijn pootjes. Nu heeft hij ons waar hij ons hebben wil. In zijn macht. Elke poging om hem te doden keert zich tegen onszelf. Pluk hem van je huid en de monddelen blijven achter in de wond, die akelig ontsteekt. Een brandende sigaret als aansporing om los te laten komt nauwelijks meer in aanmerking. Wie rookt er nog? Bovendien spuiten teken als gevolg van pesten juist meer ziekte in. Ook verdoven met alcohol werkt averechts en inkapselen met nagellak is even effectief als het inkapselen van een op hol geslagen kernreactor. Een vriendelijk verzoek om je huid te verlaten wordt evenmin gehonoreerd; teken horen nog slechter dan ze zien. En speciale tekenantigen dan? Het enige wat sneller toeneemt dan de ziekte van Lyme is de rijkdom van de tekenantigenfabrikanten. En dat terwijl de oplossing zo eenvoudig is. Bestrijd het ene rotbeest met het andere. Teken lusten ook hond. Stuur op je volgende boswandeling gewoon je hond vooruit.

Deze column werd eerder gepubliceerd in Vara Gids 16, 2011.

De Ziekte van Lyme blijft meer dan actueel

In april 2011 werd opnieuw de Week van de Teek georganiseerd door tal van organisaties die zich gezamenlijk richten op

het voorkomen en de behandeling van de ziekte van Lyme. De ins en outs zijn te vinden op www.weekvandeteek.nl. Opnieuw besteedde ook het Infectieziekten Bulletin (Jaargang 22, maart 2011) aandacht aan de Ziekte van Lyme met een vijftal artikelen.

Ondanks de toegenomen wetenschappelijke aandacht voor de Ziekte van Lyme en de voorlichtingscampagnes zet het aantal geregistreerde gevallen verder door. Dat feit werd nog eens extra duidelijk in de gemeente Alphen-Chaam waar na een intensieve voorlichtingscampagne door de GGD West-Brabant het aantal tekenbeten werd vastgesteld op 2205 per 100.000 inwoners. In geheel West-Brabant bedroeg dat aantal 600 en landelijk 564. Tijdens het onderzoek onder 1000 inwoners bleek dat het risico om via een tekenbeet de ziekte van Lyme op te lopen enorm wordt onderschat. Meer dan de helft van de deelnemers aan het onderzoek onderzochten zichzelf niet na een bezoek aan 'de natuur' of droegen beschermende kleding. Rond de 10% van de deelnemers maakte gebruik van insectenwerende middelen. In de tuin gedroegen de deelnemers zich nog veel zorgelozer. Uit het onderzoek blijkt dat mensen de eigen kennis overschat en de risico's van tekenbeten onderschat.

Verdere feiten

De Ziekte van Lyme wordt veroorzaakt door de bacterie *Borrelia burgdorferi*. Een kwart van de teken is met deze bacterie besmet, maar er zijn nog meer ziekteverwekkers die door teken kunnen worden overgebracht zoals *Rickettsia*, *Anaplasma*, *Ehrlichia* en *Babesia*. Het RIVM en de WUR onderzoeken al een aantal jaren of het aantal teken in Nederland is toegenomen in relatie tot de populaties van bloeddonoren zoals vogel- en muizensoorten. Ook het Tijdschrift De Nederlandse Jager (6/2011) besteedde uitgebreid aandacht aan de teek. Het tijdschrift verwijst naar het Amerikaanse Tick Management Handbook (Kirby C. Stafford III, Bulletin 1010, 2007, kosteloos downloaden via www.ct.gov/caes), waarin methoden zijn beschreven die zich richten op de kwetsbaarheid van de teek zoals de geringe eigen verplaatsingsmogelijkheden, gevoeligheid voor uitdroging, afhankelijkheid van gastheren en de afhankelijkheid van de strooisellaag.

Stripnieuws:

TASMAANSE DUIVELMIEREN GESIGNALEERD IN DUCKSTAD

De Duckstadse plaagdierbeheerser D. Duck heeft kort geleden een subtropische mierensoort ontdekt waar wij ons hart voor moeten vasthouden. Na nauwkeurige determinatie kwam vast te staan dat het om Tasmaanse duivelmieren gaat. Vooralsnog komt deze agressieve mier uitsluitend op papieren substraten voor, maar gevreesd moet worden dat het insect zich vanuit het bureau van de redactie verder kan gaan verspreiden. Het is een wonder dat deze duivels nog geen schade hebben aangericht.

Wellicht komen we ze nog tegen in de rotbeesten top 50 van volgend jaar?

